

**Biuro Planowania Przestrzennego Miasta
w Szczecinie**

ul. Karola Szymanowskiego 2, 71-416 Szczecin
tel. +48 91 42 21 055, +48 91 42 45 739
bppm@um.szczecin.pl, www.bppm.szczecin.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie**

Źródło: Materiały BPPM w Szczecinie.

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr Justyna Okapieć

mgr Jolanta Wiśniewska

KIEROWNIK ZESPOŁU OCHRONY ŚRODOWISKA:

mgr Jolanta Wiśniewska

PROJEKTANT PLANU:

mgr inż. arch. Magdalena Dąbrowska-Szcześniewska

GENERALNY PROJEKTANT:

mgr inż. arch. Angelika Szerniewicz-Kwas

DYREKTOR BIURA:

mgr inż. arch. Zofia Fiuk-Dymek

Szczecin, BPPM, maj 2022 (aktualizacja kwiecień 2023 – kwiecień 2025)

wyżozenie do publ. wglądu 18.04.25-12.05.25

Oświadczenie

Oświadczam, jako kierująca zespołem autorskim, że ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunku geografia morza, posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz sporządziłam samodzielnie ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

mgr Jolanta Wiśniewska

wyżozenie do publ. wglądu 18.04.25-12.05.25

1	STRESZCZENIE	7
2	WPROWADZENIE	7
2.1	METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	8
2.2	STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY	8
2.3	PRZEDMIOT I CELE PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
2.4	INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POWIĄZANYCH DOKUMENTÓW	10
2.5	TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	10
3	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA WRAZ Z PRZEWIDYWANYMI ODDZIAŁYWANIAM.....	10
3.1	POWIERZCHNIA ZIEMI.....	10
3.2	WARUNKI GEOLOGICZNE	11
3.3	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	11
3.4	WARUNKI KLIMATYCZNE	12
3.5	KLIMAT AKUSTYCZNY	12
3.6	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA.....	13
3.7	ROŚLINY, ZWIERZĘTA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	14
3.8	WALORY KRAJOBRAZOWE, DZIEDZICTWO KULTUROWE I HISTORYCZNE.....	15
3.9	ZASOBY NATURALNE	16
3.10	ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI.....	16
3.11	NATURA 2000 ORAZ POZOSTAŁE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE	17
3.12	INTEGRALNOŚĆ EKOLOGICZNA OBSZARU.....	18
4	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSOBY ICH ROZWIĄZANIA.....	18
4.1	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	19
4.2	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	19
4.3	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI PLANU	19
5	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA	20
5.1	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	20
5.2	ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE	20
5.3	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIA.....	21
6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU.....	21
	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM I SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA	21
7	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU.....	23
8	PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	23
	WNIOSKI	23
9	LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	24

wyżozenie do publ. wglądu 18.04.25-12.05.25

1 Streszczenie

Niniejsze opracowanie jest prognozą oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie. Obszar objęty planem położony jest w dzielnicy Śródmieście w osiedlu Centrum. W trakcie sporządzania niniejszego dokumentu na przedmiotowym terenie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: „Centrum – Złoty Szlak” w Szczecinie (Uchwała Nr XI/233/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 12 września 2011 r.), „Centrum A” w Szczecinie (Uchwała Nr LVI/1256/02 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 września 2002 r.), zmiana „S.28” miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecina na obszarze dzielnicy Śródmieście (Uchwała Nr XV/486/99 Rady Miasta Szczecin z dnia 25 października 1999 r.).

Obszar opracowania ograniczony jest ulicami: Kaszubską, Edmunda Bałuki, pl. Żołnierza Polskiego, al. Wyzwolenia, Małopolską oraz pl. Lotników. Stanowi on odcinek Złotego Szlaku Szczecina. Przedmiotem planu są tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług, teren placu miejskiego, tereny komunikacji drogowej oraz sieci uzbrojenia terenu i inżynierskie urządzenia sieciowe. Najbliższe sąsiedztwo obszaru stanowią budynki wielorodzinne oraz usługowe, a także główne arterie komunikacyjne miasta – aleja Wyzwolenia i aleja Niepodległości.

W ścisłym centrum Szczecina dominuje intensywna wielofunkcyjna zabudowa śródmiejska. Substancja budowlana, zarówno ta historyczna, jak i powojenna, wskazuje na wysokie zużycie techniczne i konieczność rewitalizacji. Celem planu jest uporządkowanie zagospodarowania obszaru oraz ochrona historycznego układu urbanistycznego wraz z obiektami wpisanymi do gminnej ewidencji zabytków poprzez określenie spójnych parametrów zabudowy. Realizacja zapisów planu miejscowego umożliwi zagospodarowanie i rewitalizację obszaru bez wprowadzania dysharmonijnych elementów, z jednoczesnym zachowaniem jego wartości historycznych.

Środowisko obszaru opracowania jest ukształtowane antropogenicznie i posiada małą zdolność do regulacji. Działalność człowieka na tym terenie spowodowała znaczne przekształcenia. Posiada on niewielkie powierzchnie biologicznie czynne, nie występują w nim układy ekologiczne o unikatowym i naturalnym charakterze. Wobec takiego stanu na całym obszarze objętym planem wpływ (pozytywny czy negatywny) realizacji ustaleń planu na środowisko nie wystąpi, bądź będzie pomijalnie mały. Ze względu na niewielką powierzchnię obszaru analizy, która stanowi część centrum Szczecina, wszelkie działania na rzecz poprawy jakości środowiska uzależnione są od działań podejmowanych w większej skali.

Z uwagi na historyczne uwarunkowania obszaru planu, skutki jego realizacji należy rozpatrywać głównie z perspektywy ochrony środowiska, rozumianego jako ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, poprawa warunków zamieszkania i użytkowania przestrzeni.

Plan miejscowy porządkuje i ujednolica zasady kształtowania i zagospodarowania przestrzeni, a także ochrony wartościowych obiektów. Ustalenia zawarte w planie zgodne są z zasadami ochrony środowiska oraz zachowania ładu przestrzennego. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma przeszkód dla realizacji postanowień planu miejscowego. Uznaje się, że realizacja zapisów planu miejscowego nie będzie wywierała negatywnego wpływu na zasoby przyrody ożywionej i będzie spójnym uzupełnieniem krajobrazu miasta. Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że realizacja ustaleń planu nie spowoduje niekorzystnych oddziaływań na zdrowie i warunki życia ludzi i jednocześnie skutkować będzie wprowadzeniem rozwiązań wspierających odporność miasta na zmiany klimatyczne.

2 Wprowadzenie

Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń planu ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych w przedmiotowym planie zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury. Prognoza zatem, z samej swojej istoty, zawiera ocenę hipotetyczną, opartą bardziej na prawdopodobieństwie niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń. Należy również pamiętać,

że ocena wpływu i zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu jest zadaniem obciążonym wysokim stopniem niepewności, a zakres i oddziaływanie zmian mogą nie być zależne bezpośrednio od propozycji planu.

Niniejszy dokument pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów realizacji inwestycji. Wskazuje, jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę, a także sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości. Zagrożenia te mogą wcale nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podjęte zostaną odpowiednie działania zapobiegawcze już na etapie realizacji przewidzianych planem przedsięwzięć.

Podstawowym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenów dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi. Prognoza może również wskazywać preferowane z perspektywy ochrony środowiska sposoby realizacji postanowień planistycznych, których nie można zawrzeć w ustaleniach planu ze względu na jego specyfikę prawną.

2.1 Metoda sporządzenia prognozy

Prognoza sporządzana została w oparciu o wymagania ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia wszystkie aspekty wymienione w ustawie w odniesieniu do planu miejscowego, wykonanego zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Materiały źródłowe w połączeniu z wizją terenową były podstawą opracowania charakterystyki stanu funkcjonowania środowiska w podziale na poszczególne jego komponenty. Ze względu na niewielką powierzchnię analizowanego obszaru oraz wysoki stopień jego zurbanizowania, prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została w oparciu o metodę indukcyjno-opisową, polegającą na charakterystyce istniejących zasobów oraz mechanizmów funkcjonowania środowiska i wskazania potencjalnych skutków, wynikających z realizacji założeń planu.

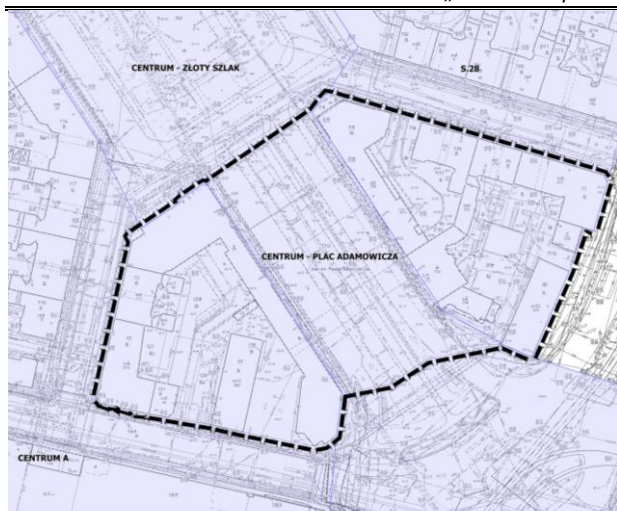
2.2 Stopień szczegółowości prognozy

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOPN.610.16.2022.MP), który nie złożył wniosków do planu, stwierdzając jednocześnie, że w granicach terenu objętego planem nie stwierdzono obszarów objętych ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, a także, że przedmiotowy obszar jest terenem całkowicie zainwestowanym i zagospodarowanym. Zakres prognozy został również uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym (pismo NZ.9022.4.10.2022).

Prognoza wypełnia również zapisy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2.3 Przedmiot i cele planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Niniejsze opracowanie dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie (uchwała nr XXXV/973/21 Rady Miasta Szczecin z dnia 14 grudnia 2021 r.). Przedmiotem planu jest intensywna zabudowa śródmiejska – mieszkaniowa wielorodzinna, usługowa, której towarzyszą miejsca publiczne (plac Adamowicza oraz w najbliższym sąsiedztwie plac Lotników, plac Żołnierza Polskiego), silnie rozwinięta infrastruktura techniczna i komunikacyjna. Plan obejmuje tereny o łącznej powierzchni ok. 1,54 ha, zlokalizowane w granicach administracyjnych osiedla Centrum w Szczecinie, w rejonie ulicy Małopolskiej, al. Wyzwolenia, pl. Żołnierza Polskiego, ul. Edmunda Bałuki, ul. Kaszubskiej, pl. Lotników.

Rys. 1 Sytuacja planistyczna w sąsiedztwie planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie

Źródło: Opracowanie na podstawie materiałów BPPM w Szczecinie.

Celem planu jest uporządkowanie zagospodarowania obszaru oraz ochrona historycznego układu urbanistycznego (opartego na osi przebiegającej przez plac Adamowicza) wraz z obiektami wpisanymi do gminnej ewidencji zabytków poprzez określenie spójnych parametrów zabudowy.

W czasie sporządzania planu obszar opracowania objęty jest miejscowymi planami: „Centrum – Złoty Szlak” (Uchwała Nr XI/233/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 12 września 2011 r.), „Centrum A” (Uchwała Nr LVI/1256/02 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 września 2002 r.), zmiana „S.28” miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin na obszarze dzielnicy Śródmieście (Uchwała Nr XV/486/99 Rady Miasta Szczecin z dnia 25 października 1999 r.).

Ustalenia planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie nie wprowadzają zmian w przeznaczeniu poszczególnych terenów elementarnych względem ww. planów miejscowych. Zmiany dotyczą m.in. ustaleń ekologicznych, które w zgodzie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, określają zakres działań koniecznych do podjęcia w celu budowania odporności obszaru na zmiany klimatyczne. Ustalenia dotyczące kompozycji, form zabudowy i sposobu zagospodarowania terenu dostosowane są do wysokiego potencjału inwestycyjnego obszaru, dlatego też zostały sformułowane w sposób bardziej szczegółowy w porównaniu z planami aktualnie obowiązującymi.

Plan jest zgodny z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin (Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r.) i kontynuuje politykę przestrzenną przyjętą w dokumentach strategicznych gminy, w tym Strategii rozwoju miasta Szczecin 2025. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin stan środowiska osiedla Centrum, w którym znajduje się teren analizy, opisany jest następująco:

- **tereny chronione:** brak
- **obszary istotne dla kondycji środowiska miejskiego, integracji ekologicznej i zachowania bioróżnorodności:** powierzchnie biologicznie czynne towarzyszące zabudowie i obszarom zagospodarowanym, zieleń przyuliczna, w tym przedogródki, ogólnodostępne parki i skwery
- **problemy środowiskowe:** osiedle w zasięgu miejskiej wyspy ciepła, niekorzystne warunki aerosanitarne, niedobór zieleni, gęsta zabudowa wewnątrz kwartałów.

Zasady przekształceń osiedla Centrum, obowiązujące dla terenu objętego opracowaniem, wskazane w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin obejmują m.in.: ochronę krajobrazu kulturowego, utrzymanie oryginalnej kompozycji urbanistycznej Śródmieścia w formie zwartej zabudowy kwartałowej, rewitalizację i renowację kwartałów zabudowy i ich wnętrza.

Ustalenia planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie zgodne są z wytycznymi zawartymi w dokumentach dotyczących ochrony środowiska na szczeblu lokalnym. Dokumenty te wskazują na konieczność budowania odporności miasta na zmiany klimatu, a także podnoszenia jakości środowiska, a tym samym podnoszenia jakości życia mieszkańców. Do dokumentów tych należą m.in.: Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Szczecin, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy miasta Szczecin, Strategia rozwoju elektromobilności dla miasta Szczecin, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Szczecin na lata 2020-2025.

Rozwiązania przestrzenne przyjęte w planie dostosowane są do uwarunkowań terenu określonych m.in.: w Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin, opracowaniu ekofizjograficznym, a także w trakcie wizji terenowych dokonanych na przełomie marca i kwietnia 2022 roku. Uwarunkowania te stanowiły podstawę analizy proponowanych rozwiązań przestrzennych w zakresie oddziaływania na środowisko.

2.4 Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko dla powiązanych dokumentów

Prognozy oddziaływania na środowisko planów miejscowych tracących moc w momencie uchwalenia planu miejscowego „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie, sporządzone były w perspektywie pełnej realizacji zapisów tych planów, a także z uwzględnieniem aktualnego na moment sporządzania prognozy stanu środowiska. W związku z tym, że obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagany jest od 2008 roku, w tym miejscu można przedstawić jedynie informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Centrum – Złoty Szlak” w Szczecinie oraz do Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin.

Według prognozy oddziaływania na środowisko planu „Centrum – Złoty Szlak” w Szczecinie realizacja ustaleń planu doprowadzi do uzyskania pozytywnej estetyki krajobrazu. Ustalenia planu utrzymują niepowtarzalny charakter miejsca dzięki utrzymaniu i rewaloryzacji alejowych i szpalerowych nasadzeń zieleni z zachowaniem pierwotnych rozwiązań gatunkowych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. poddane zostało procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji. Zidentyfikowano w niej ogólne, odpowiadające skali Studium, oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i jakość życia mieszkańców, które wynikają bezpośrednio z ustaleń tego dokumentu. Należy podkreślić, że zrównoważony rozwój miasta, związany będzie z określonymi skutkami dla środowiska i nie zawsze będą to skutki pozytywne. Zaproponowane w prognozie rozwiązania przeciwdziałające negatywnym skutkom powinny wyeliminować oddziaływania o takim charakterze lub przynajmniej w znaczącym stopniu ograniczyć ich występowanie.

Zapisy planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie zabezpieczają te komponenty środowiska, które są najbardziej narażone na negatywne oddziaływania wynikające z gospodarowania przestrzenią. Celem ustaleń planistycznych jest zachowanie przynajmniej obecnej powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych terenach elementarnych, a także wprowadzenie nowego zasobu zieleni. Takie rozwiązania wspierają odporność miasta na zmiany klimatyczne.

2.5 Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu „Centrum – plac Adamowicza” nie wystąpiły utrudnienia wynikające z braków współczesnej wiedzy. Źródła przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń określonych w planie były precyzyjne i dobrze udokumentowane.

3 Analiza i ocena stanu środowiska wraz z przewidywanymi oddziaływaniami

3.1 Powierzchnia ziemi

Obszar opracowania jest dość wyrównany, łagodnie nachylony w kierunku południowo-wschodnim. Rzędne terenu wynoszą praktycznie na całym terenie ok. 24-25 m n.p.m. Morfologia terenu została znacznie przekształcona na przestrzeni lat w wyniku działań związanych z posadowieniem zabudowy kubaturowej oraz realizacją infrastruktury drogowej. Inwestycje te wiązały się ze zmianą pierwotnych rzędnych terenu. Obszar ten stanowią w większości powierzchnie zasklepione.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja zapisów planu dotyczących zabudowy kubaturowej nie powinna skutkować zmianami w ukształtowaniu terenu. Prace budowlane związane z realizacją zabudowy oraz modernizacją infrastruktury inżynierskiej lub komunikacyjnej mogą powodować naruszenie istniejącej pokrywy

glebowej. Zapisy planu określają m.in.: udział powierzchni biologicznie czynnej, wyznaczają maksymalny udział powierzchni zabudowy działek, nieprzekraczalne i obowiązujące linie zabudowy, obowiązek zastosowania programu zieleni uzupełniającej lub błękitno-zielonej infrastruktury. Realizacja tych zapisów ma na celu ograniczenie do minimum ewentualnego wpływu przyszłych inwestycji na powierzchnię terenu. Prognozuje się, że wprowadzenie ustaleń planu nie wpłynie na zmianę ukształtowania i powierzchnię ziemi, które są w znacznej części zabudowane i utwardzone. Analizowany teren jest antropogenicznie przekształcony – prognozuje się utrzymanie aktualnych, stałych obciążeń dla powierzchni ziemi.

3.2 Warunki geologiczne

Teren analizy zlokalizowany jest w obrębie jednostki geologiczno-geomorfologicznej zwanej wysoczyzną śródmieścia Szczecina. Wysoczyzna ta posiada niezaburzoną budowę geologiczną, dopiero głębsze podłoże obszaru wskazuje na silne zróżnicowanie. Teren opracowania zbudowany jest z glin, pod którymi na głębokości 11,00 m p.p.t. do głębokości 28,0 m p.p.t. występują ility zastoiskowe, a poniżej piaski gruboziarniste sięgające do głębokości 31,6 m p.p.t.

Północno-wschodnia część planu to teren występowania nasypów niekontrolowanych o grubości większej niż 4,0 m. Nasypy te zróżnicowane są pod względem zagęszczenia, mogą wystąpić kawerny, pustki wśród zawalonych murów. Poniżej nasypów występują piaski wodnolodowcowe i zwałowe – mogą występować uplastycznienia tych gruntów. Południowo-zachodnia część obszaru zbudowana jest z gruntów spoistych, w których występują piaski gliniaste barwy brązowej, twardeplastyczne o grubości do 5,0 m. Głębiej występuje glina zwałowa, zwarta i półzwarta lub twardeplastyczna. Występują tutaj nasypy niekontrolowane o grubości maksymalnie 2,0 m.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Ze względu na wysoki stopień zainwestowania obszaru oraz dotychczasowe zmiany w odniesieniu do jego geologii prognozuje się, że przekształcenia warunków gruntowych (o ile nastąpią) będą niewielkie i nie spowodują negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Przypowierzchniowe warstwy ziemi zostały zmienione na skutek zabudowania terenu w przeszłości, a analizowany plan podtrzymuje istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Podobnie jak w przypadku powierzchni ziemi, prognozuje się utrzymanie obecnych, stałych oddziaływań na struktury geologiczne. Pomijalnie niewielkie zmiany (biorąc jako punkt odniesienia cały analizowany obszar) w geologii będą miały miejsce w obrębie nieruchomości przeznaczonych na przebudowę aktualnych obiektów i budowę nowych (wykształcenie obudowy architektonicznej placu Lotników i placu Adamowicza). Oddziaływanie to będzie polegać na fizycznym naruszeniu zewnętrznej struktury ziemi, warstwy glebowej. W związku z wykopami pod fundamenty, garaże podziemne, może również nastąpić wymieszanie powierzchniowej pokrywy glebowej z utworami ją podścielającymi oraz nawiezionymi gruntami obcymi. Jednocześnie nie ma podstaw do prognozowania pogorszenia stanu czystości gruntów w związku z realizacją planowanego sposobu zagospodarowania tych terenów oraz obszarów przyległych. Po zakończeniu robót budowlanych na fragmentach terenów, na których zostanie zachowana lub wtórnie przywrócona powierzchnia biologicznie czynna, rodzimy grunt może zostać wymieniony na grunt antropogeniczny, na którym wprowadzona może zostać roślinność towarzysząca przyszłej zabudowie. Będą to typowe dla rozwoju struktury miejskiej zmiany w środowisku gruntowym. Najistotniejsze z punktu widzenia ochrony ziemi i jej właściwości jest utrzymanie wskazanej w planie powierzchni biologicznie czynnej, której udział określony został na poziomie od 5 do 30% w granicach działki budowlanej (dotyczy terenów przeznaczonych pod zabudowę kubaturową).

3.3 Wody powierzchniowe i podziemne

Na omawianym terenie nie występują wody powierzchniowe, zaś wody gruntowe obecne są na głębokości poniżej 5,0 m p.p.t.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja analizowanych w niniejszej prognozie ustaleń planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie nie będzie miała wpływu na stan i jakość wód powierzchniowych, ponieważ obecnie na omawianym terenie one nie występują.

W odniesieniu do stanu i jakości wód podziemnych prognozuje się utrzymanie ich na dotychczasowym poziomie. Realizacja nowej zabudowy w ramach wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej dokona się na terenach już przekształconych o bardzo ograniczonym udziale powierzchni biologicznie czynnej, która umożliwi naturalną retencję wód opadowych i roztopowych.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się lokalizacji obiektów, mogących powodować przenikanie zanieczyszczeń do wód gruntowych. Plan miejscowy reguluje gospodarkę ściekową oraz retencję wód opadowych i roztopowych. Obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, będzie również kształtował warunki retencyjne analizowanego obszaru. Realizacja tego zapisu pozwoli przynajmniej częściowo zatrzymać wodę w środowisku – oznacza on zobowiązanie do zastosowania rozwiązań, dzięki którym wody opadowe i roztopowe zostaną przynajmniej częściowo przywrócone do naturalnego obiegu lub wtórnie wykorzystane, zmniejszając tym samym pobór wód z innych źródeł. W dobie zmian klimatycznych niezbędne jest wypełnianie takich zapisów planistycznych i stosowanie rozwiązań, które sprzyjają ochronie środowiska, mienia i bezpieczeństwa mieszkańców oraz budują rezyliencję miasta na zmiany klimatyczne. Retencjonowanie wód opadowych, poprzez przynajmniej częściowe zatrzymanie ich w granicach poszczególnych nieruchomości, powinno przyczynić się również do zmniejszenia eksploatacji sieci kanalizacyjnej.

W zapisach planu uwzględniono w pełnym zakresie obsługę infrastrukturalną terenów elementarnych. Ustalenia inżynieryjne planu wskazują w jaki sposób należy prowadzić na dokumentowanym obszarze gospodarkę wodno-ściekową w bezpieczny dla środowiska sposób tak, aby zanieczyszczone wody nie dostały się do gruntu oraz wód podziemnych.

3.4 Warunki klimatyczne

Klimat miasta Szczecin można określić jako umiarkowanie ciepły, charakteryzujący się dużą wilgotnością, krótkim i ciepłym latem oraz krótką i łagodną zimą, którym towarzyszą długie okresy przejściowe. Klimat ten charakteryzuje się częstymi zmianami pogody ze względu na przemieszczanie układów niżowych.

Obszar opracowania jest terenem silnie zasklepionym, zagospodarowanym przez intensywną zabudowę śródmiejską z małym udziałem zieleni, co kształtuje lokalny topoklimat. Charakteryzuje się on m.in. podwyższoną temperaturą powietrza i zmniejszoną wilgotnością (w porównaniu z terenami niezabudowanymi). Dodatkowo emisja ciepła z budynków, szybkie nagrzewanie się i emisja ciepła przez nawierzchnię dróg i powierzchnię dachów, zaburzone przez układ urbanistyczny przewietrzanie, powodują zjawisko miejskiej wyspy ciepła.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Określone w planie warunki zabudowy i sposób zagospodarowania terenu nie będą wprowadzały zmian w czynnikach warunkujących lokalny klimat – ustalenia planu nie przewidują zmiany układu urbanistycznego obszaru. Oddziaływanie miejskiej wyspy ciepła może być złagodzone poprzez wprowadzenie nowych zasobów zieleni w postaci terenów zieleni urządzonej i programu zieleni uzupełniającej, a także zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury. Wynikowo przewiduje się utrzymanie lub nieznaczną modyfikację topoklimatu w obszarze planu. Realizacja programu zieleni uzupełniającej i błękitno-zielonej infrastruktury nie spowoduje istotnej poprawy warunków topoklimatycznych – przewiduje się, że może wpłynąć w niewielkim zakresie na obniżenie odczuwalności temperatury w sezonie letnim, nieznaczne podniesienie wilgotności powietrza oraz zwiększenie ilości masy biologicznej oczyszczającej powietrze. Takie pozornie niewielkie zmiany w przestrzeni miejskiej, zmierzające do poprawy jakości środowiska, wywierają pozytywny wpływ na zdrowie i jakość życia mieszkańców.

3.5 Klimat akustyczny

Dopuszczalne poziomy hałasu określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Analizowany teren, w rozumieniu tego rozporządzenia jest obszarem znajdującym się w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Dominującym źródłem hałasu na terenie analizy jest ruch drogowy. W klimacie akustycznym obszaru występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego, zarówno w porze dziennej jak i nocnej. W porze dziennej hałas komunikacyjny przekracza **70 dB (norma dopuszczalna)**, natomiast w porze nocnej wynosi od **65 dB (norma dopuszczalna)** do **69,9 dB**. Dodatkowo tło akustyczne obszaru stanowią komunikacja zbiorowa (w tym transport szynowy), a także hałas z obiektów handlowo-usługowych o dużej powierzchni.

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu. Analizowany teren znajduje się w śródmiejskiej części Szczecina, intensywnie zagospodarowanej przez kwartałową zabudowę otoczoną silnie eksploatowanymi ciągami komunikacyjnymi. Otoczenie obszaru stanowią miejsca generujące duży ruch, zarówno samochodowy, jak i pieszy. Regularne remonty i modernizacje dróg, a także realizacja nowych obejść drogowych Śródmieścia mają na celu ograniczenie ruchu w centrum miasta.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W planie dokonano klasyfikacji akustycznej biorąc pod uwagę funkcję dominującą, określoną w zapisach planistycznych. Ustalenia dotyczące klasyfikacji akustycznej terenów są informacją dla inwestora, zarządcy terenu, aby podjąć działania w celu zapewnienia mieszkańcom, użytkownikom przestrzeni odpowiednich norm akustycznych określonych w przepisach z zakresu ochrony środowiska.

W zapisach planu wskazano także, że zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska. Dodatkowo realizacja zabudowy musi być dokonana w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych. Zapisy te wskazują na konieczność ograniczenia istniejących już jak i potencjalnych uciążliwości, w tym akustycznych, wynikających z zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Wszystkie przytoczone wyżej rozwiązania planistyczne oraz obowiązujące normy prawa powszechnego powinny przyczynić się do minimalizacji uciążliwości, mogących wynikać z eksploatacji zabudowy i zagospodarowania obszaru powstałych pod rządami planu. Realizacja zapisów planu doprowadzi do zwiększenia ilości mieszkańców omawianego terenu, wśród których wielu będzie posiadaczem przynajmniej jednego samochodu osobowego, jednak nie będzie to skutkowało w skali ogólnej pogorszeniem się jakości klimatu akustycznego w obrębie omawianego obszaru. Ulice otaczające omawiany obszar wciąż będą ciągami komunikacyjnymi o bardzo wysokim stopniu eksploatacji.

Działania, które mogłyby zapewnić poprawę klimatu akustycznego w granicach analizowanego terenu, są rozwiązaniami pozaplanistycznymi i nie mogą stanowić przedmiotu zapisów analizowanego planu. Należą do nich m.in.: wymiana nawierzchni w ciągach drogowych lub torowisk tramwajowych oraz organizacja ruchu, korzystanie z komunikacji publicznej przez mieszkańców miasta, prowadzące do obniżenia natężenia ruchu kołowego.

3.6 Zanieczyszczenia powietrza

Stan jakości powietrza na obszarze analizy kształtowany jest głównie przez emisję pyłów i gazów komunikacyjnych. Zanieczyszczenie tego rodzaju zależy od warunków spalania, jakie gwarantuje stan techniczny pojazdów, a także jakości dróg.

Obszar opracowania jest zlokalizowany w ścisłym centrum miasta. Obszar ten jest zagospodarowany przez kwartałową śródmiejską zabudowę wielofunkcyjną, która znacznie wpływa na obniżenie możliwości przewietrzania obszaru. Dodatkowo promienisty układ ulic w Śródmieściu wpływa na deformacje prędkości i kierunku wiatru, co powoduje spadek jego roli wentylacyjnej. Ze względu na wykształcony układ urbanistyczny oraz otoczenie przez silnie eksploatowane ciągi komunikacyjne i usługi generujące zwiększony ruch samochodowy, na obszarze mogą występować lokalne, sezonowe zastoiska zanieczyszczeń powietrza. Obszar analizy znajduje się także w granicach miejskiej wyspy ciepła.

Stan jakości powietrza na obszarze analizy nie wykazuje oznak zdegradowanego, jest charakterystyczny dla śródmiejskich obszarów dużych miast. Przedstawiony został w tabeli wykonanej na podstawie danych uzyskanych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (Tab. 1).

Tab. 1. Średnioroczne stężenia zanieczyszczeń powietrza na obszarze miejscowego planu zagospodarowania „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie

Dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń dla roku kalendarzowego [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dwutlenek siarki (SO_2)	Dwutlenek azotu (NO_2)	Pył zawieszony PM_{10}	Pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$	Ołów (Pb) w pyłe PM_{10}	Benzen (C_6H_6)
	20,0	40,0	40,0	20,0	0,5	5,0
Średnioroczne stężenie zanieczyszczeń [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] obszar w granicach planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie	3,0	17,0	21,0-24,0	14,0-15,0	0,004	1,0

Źródło: Opracowanie na podstawie pisma GIOŚ.

Dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń występujących w powietrzu zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Według norm ustalonych w tym rozporządzeniu, zanieczyszczenia powietrza na analizowanym obszarze nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na zmianę głównych czynników warunkujących stan jakości powietrza atmosferycznego – stopień zurbanizowania obszaru planu jest i pozostanie wysoki, podobnie jak poziom jego eksploatacji. W związku z tym nie przewiduje się pogorszenia stanu jakości atmosfery w wyniku realizacji ustaleń analizowanego planu. W najlepszym przypadku, przy zastosowaniu ustaleń planistycznych dotyczących stosowania rozwiązań inżynierskich niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii, wprowadzenia jak największej ilości zieleni oraz przy zmianie nawyków i stylu życia mieszkańców (np.: wybór komunikacji publicznej lub innych ekologicznych środków transportu do poruszania się po mieście), prognozuje się stopniowe niewielkie zmniejszanie emisji zanieczyszczeń powietrza, co przełoży się na jakość warunków aerasanitarnych na omawianym obszarze. Nadal przewiduje się okresowe występowanie miejskiej wyspy ciepła.

Na poprawę jakości powietrza w obszarze planu będą miały wpływ wszelkie modernizacje instalacji grzewczych oraz modernizacje budynków podnoszące ich energooszczędność. Wymienione rozwiązania pozostają poza strefą planistyczną.

3.7 Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna

W granicach omawianego planu występuje roślinność pochodzenia antropogenicznego – pełni ona głównie funkcję ozdobną. Znaczny udział w zadrzewieniu ulic i miejsc ogólnodostępnych w śródmieściu Szczecina mają lipy: *lipa holenderska*, *lipa szerokolistna* oraz w mniejszym stopniu *lipa drobnolistna* i *lipa srebrzysta*. Szatę roślinną obszaru analizy tworzą między innymi kompozycje zieleni towarzyszące śródmiejskiej zabudowie, zagospodarowane wewnątrz podwórek w sposób niezorganizowany – dominują tutaj krzewy ozdobne i pojedyncze drzewa, wśród których występuje *lipa drobnolistna*, *klon*, *kasztanowiec*. Najcenniejszymi okazami dendroflory w przestrzeni omawianego planu jest aleja lipowa zbudowana z *lipy holenderskiej*, która utrzymywana jest w formie kandelabrow.

Fot.1. Kasztanowiec w terenie elementarnym 4MW-U

Źródło: Wizytacje terenowe, maj 2022.

Fot. 2. Aleja lipowa na placu Adamowicza

Źródło: Wizytacje terenowe, maj 2022.

W obrębie obszaru objętego opracowaniem nie występują cenne gatunki fauny. Położenie obszaru, otoczonego silnymi barierami ekologicznymi w postaci terenów zabudowy o wysokiej intensywności oraz silnie eksploatowanych ciągów komunikacyjnych, a także istniejąca w obszarze mała ilość zieleni, wpływają na niską różnorodność występujących gatunków fauny. Obecne na terenie analizy zwierzęta to gatunki, które dobrze zaadaptowały się do warunków miejskich, takie jak ptaki czy drobne gryzonie. Na obszarze objętym analizą najliczniej występują gatunki awifauny, związane ze środowiskiem miejskim, do których należą m.in. *jaskółki, gołębie, wróble, kosy i sroki*.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Sposób zagospodarowania terenu wyrażony zapisami planu, uwzględnia wprowadzenie nowych zasobów zieleni (m.in. tereny zieleni urządzonej, program zieleni uzupełniającej), a także ich wykorzystanie dla podniesienia zdolności retencyjnych obszaru m.in. poprzez zastosowanie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury. Ponadto plan zabezpiecza obszar analizy przed zwiększaniem terenów zasklepionych poprzez ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej ustalonego dla poszczególnych terenów elementarnych. Plac Adamowicza, stanowiący obecnie najbardziej wartościowy teren pod względem zasobów zieleni, chroniony jest zapisami planu. W planie przewidziano także obowiązek wprowadzenia zieleni wysokiej przy ul. Bałuki, która stanowi silnie eksploatowany przez pieszych użytkowników ciąg komunikacyjny. W wyniku realizacji ustaleń planu teren stanowiący silnie zurbanizowaną część śródmieścia miasta wyposażony zostanie w nowe zasoby zieleni.

3.8 Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne

Obszar opracowania znajduje się w Śródmieściu Szczecina, pomiędzy placem Lotników i placem Żołnierza Polskiego. Stanowi on odcinek Złotego Szlaku, łączącego aleją Jana Pawła II Zamek Książąt Pomorskich z Jasnymi Błoniami. Z Jasnych Błoni można swobodnie przejść aż do jeziora Głębokiego poprzez Różankę i park Kasprowicza.

Śródmiejski obszar Szczecina powstał w wyniku rozwoju i wyjścia zabudowy poza obręb historycznego centrum. Zburzenie murów miejskich oraz fortyfikacji pozwoliło na wytyczenie na ich miejscu gwieździstej siatki ulic, uzupełnionej śródmiejską zabudową kwartałową. Kolejne rozwiązania planistyczne były ograniczone i zdeterminowane wyznaczonym układem dróg i zabudowy oraz zaprojektowanych obszarów. Charakterystyczną cechą szczecińskiego Śródmieścia jest zespół różnorodnych w kształcie placów i przecinających się ulic, a także ciągów alejowych o zróżnicowanej szerokości i formie zagospodarowania. Rozbudowana struktura urbanistyczna została zrealizowana

w drugiej połowie XIX w. W okresie tym nastąpiła znaczna intensyfikacja zabudowy, polegająca na przebudowie, nadbudowie oraz dobudowie do istniejących kamienic, nowych pomieszczeń mieszkalnych. Zagęszczenie śródmiejskich kwartałów i podwyższenie ilości kondygnacji do 4-5 nastąpiło na początku XX w. i miało znaczący wpływ na krajobraz miasta. W śródmiejskiej dzielnicy Szczecina, który znalazł się pod polską administracją w roku 1945, zaczęto lokalizować zakłady pracy, przedsiębiorstwa, warsztaty rzemieślnicze, biura i urzędy różnych instytucji, a także obiekty handlowe i gastronomiczne. Zmieniono przeznaczenie wielu publicznych gmachów. W znacznej części zachowano historyczne układy ulic oraz wnętrza dawnych placów miejskich.

W granicach obszaru opracowania dominuje zwarta zabudowa kwartałowa o nieregularnym planie i zróżnicowanej powierzchni, wzniesionej na przełomie XIX i XX w. Wysokość historycznej zabudowy to IV kondygnacje. Znacząca większość zabudowań posiada zdobione fasady oraz pierwotne rozplanowanie i wystrój wnętrz. Wewnętrzne podwórka o utwardzonej nawierzchni są obecnie użytkowane w większości jako parkingi.

W krajobrazie omawianego terenu przeważają powierzchnie zagospodarowane przez funkcje śródmiejskie. Środowisko przyrodnicze jest charakterystyczne dla obszarów zurbanizowanych – enklawy zieleni stanowi roślinność introdukowana przez człowieka w celach podniesienia estetyki obszaru, która w dużym stopniu jest przez niego kształtowana i kontrolowana. Najbardziej wartościowy zasób zieleni w granicach planu stanowi plac Adamowicza, na którym znajduje się podwójny szpaler lip holenderskich.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Plan w swych zapisach realizuje m.in. interes publiczny, polegający na ochronie krajobrazu kulturowego i zabytków wpisanych do rejestru zabytków. Dokonuje się to poprzez ustalenia funkcjonalne, krajobrazowe, kompozycji, form zabudowy i sposobu zagospodarowania terenu. Obszar opracowania znajduje się w granicach układu przestrzennego ujętego w gminnej ewidencji zabytków, który w planie objęty jest *strefą ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej*. W obrębie strefy ochronie podlegają:

- *układ przestrzenny z osią symetrii wyznaczoną al. Papieża Jana Pawła II, z obrzeżną zabudową pierzeją kwartałów,*
- *relacje przestrzenne zdefiniowane przez obiekty i obszary o wartościach zabytkowych wraz z kompozycją nowej zabudowy śródmiejskiej w perspektywie osi al. Papieża Jana Pawła II,*
- *obiekty o wartościach zabytkowych.*

Ustalenia planu dotyczące zabudowy i zagospodarowania terenu mają na celu ochronę wartości historycznych, podniesienie poziomu życia mieszkańców, a także funkcjonalności użytkowania terenu i występujących obiektów. W celu harmonijnego kształtowania struktury przestrzennej, zgodnej z potrzebami mieszkańców, ustalono nieprzekraczalne i obowiązujące linie zabudowy, które ograniczają obszar sytuowania wszystkich budynków. Realizacja ustaleń planistycznych będzie miała pozytywny skutek na walory krajobrazowe obszaru, pozwalając na rozwój przestrzenno-funkcjonalny z zachowaniem harmonijnej zabudowy, w nawiązaniu do istniejącej kompozycji urbanistycznej przy zachowaniu najbardziej wartościowych elementów krajobrazu kulturowego.

3.9 Zasoby naturalne

W granicach omawianego w niniejszej prognozie obszaru nie występują złoża surowców naturalnych, zatem nie wystąpi oddziaływanie na ten komponent środowiska, wynikające z realizacji ustaleń planu.

3.10 Zdrowie i warunki życia ludzi

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach osiedla Centrum, które aktualnie zamieszkuje około 15 tysięcy osób, wśród których najliczniejszą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym. Dominuje tutaj wielofunkcyjna zwarta zabudowa kwartałowa o wysokiej intensywności.

Mieszkańcy tej części osiedla poddawani są intensywnemu niekorzystnemu oddziaływaniu głównych arterii komunikacyjnych miasta, które kształtują klimat akustyczny i stan powietrza atmosferycznego w granicach planu. Omawiany obszar znajduje się w strefie komunikacji publicznej

autobusowej i tramwajowej. Istniejące tu budynki znajdują się w zasięgu sieci wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej. W obszarze planu brak usług społecznych, zdrowia, kultury, kultu religijnego, natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie (w odległości do 0,5 km) zlokalizowane są: usługi oświaty, zdrowia, kultury, handlu, administracji publicznej, gastronomii, rozrywki, obszary zieleni ogólnodostępnej o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym.

Obszar analizy to teren silnie zurbanizowany, w którym występuje intensywna zabudowa śródmiejska, a także silnie eksploatowane ciągi komunikacyjne. Funkcjonalność obszaru oparta jest na mieszkalnictwie oraz usługach.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Ustalenia planistyczne utrwalają istniejący charakter zabudowy i jej funkcję, zachowują historyczne i krajobrazowe wartości analizowanej przestrzeni, jednocześnie podwyższając ich wartość poprzez obowiązek realizacji nowej zabudowy stanowiącej w przyszłości obudowę placu Lotników i placu Adamowicza. Jakość przestrzeni zostanie poprawiona dzięki ustaleniom dotyczącym ochrony wartościowych komponentów krajobrazu kulturowego, wprowadzeniu nowych zasobów zieleni, określeniu udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz podniesieniu zdolności retencyjnych obszaru.

Plan zawiera zapisy, których realizacja powinna przyczynić się do budowania odporności miasta na zmiany klimatyczne, a tym samym do podniesienia jakości środowiska i życia mieszkańców. Należą do nich:

- *obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii,*
- *obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania,*
- *dopuszczenie lokalnych systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w szczególności wykorzystujących błękitno-zieloną infrastrukturę,*
- *ustalenie znacznego jak na centrum miasta minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej,*
- *obowiązek realizacji nowych terenów zieleni urządzonej,*
- *obowiązek stosowania programu zieleni uzupełniającej,*
- *obowiązek zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury,*
- *obowiązek realizacji w terenie usług zielonych ścian i części pokrycia dachów jako zielone.*

Przewiduje się, że mimo zastosowania w praktyce ww. zapisów planistycznych nadal okresowo będzie występowało zjawisko miejskiej wyspy ciepła, z tendencją do łagodniejszego oddziaływania na ludzi (o ile wypełnione zostaną restrykcyjnie przytoczone zapisy). Nadal również obecne będą uciążliwości w postaci hałasu i pozostałych zanieczyszczeń powietrza pochodzących z ciągów komunikacyjnych otaczających omawiany teren. Sami mieszkańcy jak i pozostali użytkownicy omawianego obszaru poprzez własne wybory rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska mogą wpłynąć na złagodzenie oddziaływania występujących i utrzymujących się ww. uciążliwości kształtujących ich komfort życia.

Ustalenia planu zakazują lokalizacji nowych obiektów i urządzeń, które mogłyby stanowić źródło uciążliwości dla mieszkańców obszaru planu oraz tych, którzy korzystają z omawianej przestrzeni doraźnie i okazjonalnie. Zgodnie z planem *zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska oraz obowiązuje realizacja zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego.*

Wymagania osób ze szczególnymi potrzebami są zaspokojone w stopniu podstawowym. Jednocześnie, niezależnie od ustaleń planu, prowadzone są ciągłe modernizacje w celu dostosowania przestrzeni publicznych dla potrzeb i bezpieczeństwa osób ze szczególnymi potrzebami.

3.11 Natura 2000 oraz pozostałe obszary i obiekty chronione

Omawiany obszar znajduje się poza siecią terenów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz również tych zaproponowanych do ochrony.

W czasie wizytacji terenowych nie odnotowano siedlisk gatunków roślin i grzybów będących pod ochroną. Również dostępna dokumentacja przyrodnicza (Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecin oraz opracowanie ekofizjograficzne) nie wskazują tego terenu jako miejsca siedliskowego chronionych gatunków roślin i grzybów. Występujące tutaj gatunki ptaków, choć podlegające ochronie, należą do taksonów pospolitych i współistniejących z człowiekiem.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Uwzględniając lokalizację omawianego obszaru oraz charakter planowanych zamierzeń należy jednoznacznie stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie wpłynie w żaden sposób na przedmiot, cele ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu na obszary i obiekty objęte ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, ponieważ nie występują takie w strefie oddziaływania realizacji ustaleń omawianego w niniejszym dokumencie planu.

3.12 Integralność ekologiczna obszaru

Obszar opracowania ze względu na położenie w ścisłym śródmieściu miasta, obecne zainwestowanie oraz liczne bariery antropogeniczne, odgrywa nieznaczącą rolę w procesach ekologicznych, które realizowane są tutaj głównie poprzez istniejącą zieleni, będącą nośnikiem bioróżnorodności.

Obszar planu wskazywany jest w Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin jako klin zieleni, definiowany jako połączenie obszarowych terenów zieleni, od mniejszych do większych, umożliwiające poruszanie się w obrębie miasta poprzez zespolone układy biologicznie czynne. Połączenie terenów zieleni wewnątrz miasta ma ogromne znaczenie dla zaspokojenia potrzeby obcowania mieszkańców miasta z przyrodą, ale także dla przemieszczania się biomasy wewnątrz tkanki miejskiej.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Kompleksowa realizacja ustaleń planu, a zwłaszcza odnoszących się do zasobów zieleni, najprawdopodobniej zachowa i utrzyma dotychczasowe procesy ekologiczne odbywające się w granicach planu.

Wskaźniki zabudowy określone w planie miejscowym zapobiegają negatywnym trendom w gospodarowaniu przestrzenią m.in. nadmiernemu zasklepianiu powierzchni czy niekontrolowanemu dogęszczaniu zabudowy. Umożliwiają także wprowadzenie nowych zasobów zieleni. Realizacja zapisów planu, zgodnych z polityką przestrzenną wyrażoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, pozwoli na kształtowanie integralności ekologicznej w wymiarze miasta, dzielnicy oraz osiedla.

4 Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i sposoby ich rozwiązania

Na terenie opracowania najważniejszym problemem z zakresu ochrony środowiska jest stwierdzony ponadnormatywny na terenach podlegających ochronie akustycznej hałas ze strony komunikacji kołowej, wpływający na jakość życia mieszkańców tej części miasta. Obszar planu leży również w zasięgu miejskiej wyspy ciepła.

Przy sporządzaniu planu miejscowego uwzględniono zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i wprowadzono następujące ustalenia mające na celu rozwiązanie ww. zagadnień lub przynajmniej ich złagodzenie:

- *zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska,*
- *obowiązuje realizacja zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego,*
- *obowiązek rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii,*
- *obowiązek realizacji rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury,*

- obowiązek realizacji terenów zieleni urządzonej i zastosowania programu zieleni uzupełniającej,
- obowiązek realizacji w terenie usług zielonych ścian i części pokrycia dachów jako zielone.

Dodatkowo na etapie realizacji ustaleń planu zaleca się następujące (pozaplanistyczne) działania:

- zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej korzystnej dla kształtowania warunków retencji wody i rozwoju roślinności (plan ustala minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej, co oznacza, że właściciele nieruchomości mogą ten udział zwiększyć);
- bezwzględne przestrzeganie norm dotyczących emisji hałasu oraz pozostałych substancji uwalnianych do środowiska;
- realizację działań mających na celu ochronę powietrza atmosferycznego, np. wymiana lub doszczelnienie okien i drzwi ograniczające stratę ciepła do otoczenia;
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- wprowadzanie nowych zasobów zieleni.

4.1 Rozwiązania mające na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W niniejszej prognozie przyjęto pojęcie kompensacji przyrodniczej w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2017 poz. 519 z późn. zm.) – zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Ponadto w art. 75 ww. ustawy wskazano, że wymagany zakres kompensacji przyrodniczej w przypadku przedsięwzięć, dla których była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (czyli m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) określają decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz inne decyzje, przed wydaniem których została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zatem w myśl tej ustawy działania kompensacyjne powinny być podejmowane na etapie realizacji ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu, równocześnie z budową obiektów lub tuż po jej zakończeniu.

Zastosowanie w praktyce ustaleń ekologicznych omawianego planu wraz z rozwiązaniami opisanymi w rozdziale 4. niniejszej prognozy, powinny złagodzić negatywne oddziaływania na środowisko w terenie, gdzie pełnione są i będą podstawowe funkcje miejskie.

4.2 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg planu miejscowego oraz brak oddziaływań na cele i przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętych w planie i omówionych w niniejszej prognozie.

4.3 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji planu

Odstąpienie od realizacji ustaleń planu miejscowego może mieć negatywne skutki dla środowiska i przestrzeni. Brak planu miejscowego dla analizowanego obszaru spowoduje utrudnienia w określaniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu ustalania zasad zagospodarowania i zabudowy terenu. Dzięki realizacji zapisów planu miejscowego rozwój przestrzenny będzie prowadzony z zachowaniem racjonalnego wykorzystania zasobów przestrzennych, a także ochrony środowiska, w tym jego istotnych wartości – obiektów zabytkowych, krajobrazu.

Ze względu na aktualny stan środowiska omawianego obszaru i skalę jego przekształceń prognozuje się – w przypadku braku realizacji ustaleń omawianego planu – zachowanie obecnych oddziaływań wynikających z istniejącej zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego użytkowania.

5 Przewidywane znaczące oddziaływania

5.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Rozdział ten wynika z obowiązku wypełnienia zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 2). W niniejszej prognozie w rozdziale 3. *Analiza i ocena stanu środowiska wraz z przewidywanymi oddziaływaniami* opisano uwarunkowania przyrodnicze całego obszaru planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie, uwzględniając skalę ocenianego dokumentu, jak również dostępne opracowania przyrodnicze. Ponadto w obowiązujących aktach prawnych, ustawodawca nie sprecyzował pojęcia „znaczące oddziaływanie”. Jedynym aktem, którym można posłużyć się w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednakże należy pamiętać, że skala miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymusza jedynie określenie przeznaczenia terenu i jego funkcję. Organ sporządzający plan nie jest w posiadaniu szczegółowych parametrów planowanych zamierzeń, które ujawniane są np. na etapie projektu budowlanego. Zatem w prognozach oceniających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego analizuje się i ocenia skutki, które mogą wynikać wyłącznie z projektowanego przeznaczenia terenów.

Wobec powyższego, a także ze względu na to, że na omawianym obszarze nie przewiduje się przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym miejscu odstąpiono od zwiększenia szczegółowości opisu stanu środowiska przyrodniczego.

5.2 Oddziaływanie skumulowane

Obszar opracowania jest terenem w pełni zagospodarowanym, w którym przeważają komponenty środowiska antropogenicznego – intensywna zabudowa śródmiejska, infrastruktura komunikacyjna oraz inżynierska. W związku z tym przyjęto, że oddziaływania na poszczególne elementy środowiska będą występowały w trakcie realizacji ustaleń planu, a także podczas eksploatacji obszaru zgodnie z ustalonym w planie przeznaczeniem. Charakter oddziaływań na środowisko wynikał będzie z koncentracji obiektów o różnych funkcjach (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zabudowa mieszkaniowo-usługowa, zabudowa usługowa, tereny komunikacji) oraz intensywności zagospodarowania (Tab.2).

Tab. 2. Identyfikacja znaczących oddziaływań na środowisko w granicach planu miejscowego „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie

Etap realizacji planu	Oddziaływanie na środowisko	Rodzaje oddziaływań na środowisko
Etap budowy/przebudowy	bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe, miejscowe, częściowo odwracalne, przekształcenia zauważalne	okresowo zwiększone zanieczyszczenia powietrza, hałas, powstawanie odpadów budowlanych
Etap eksploatacji	skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne, możliwe do rewaloryzacji, przekształcenia zauważalne	wprowadzenie nowych zasobów zieleni; podnoszenie odporności obszaru na zmiany klimatu poprzez rozwiązania oparte na błękitno-zielonej infrastrukturze, ochrona placu Adamowicza jako terenu wyposażonego w zielen, wskazanie występowania wartościowego drzewostanu; określenie powierzchni biologicznie czynnej; określenie sposobów retencji

Źródło: Opracowanie własne.

Na każdym etapie inwestycji należy przestrzegać wymogów ochrony środowiska. Priorytetowe jest zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia, życia ludzkiego i środowiska. Inwestor przedsięwzięcia powinien posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i umowy dotyczące korzystania ze środowiska, nadzorować prawidłowe funkcjonowanie urządzeń, zapewnić przestrzeganie przepisów prawa, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska. W planie miejscowym regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i które stanowią przedmiot ustaleń planu. Plan nie może narzucać działań o charakterze technicznym (w znaczeniu stosowanej techniki i technologii), organizacyjnym (funkcjonowania i struktury organizacyjnej podmiotów) i zapobiegawczym.

Obszar planu ze względu na swoje położenie w granicach zwartej zabudowy śródmiejskiej i w centrum miasta poddawany jest wielu presjom – wysokiemu natężeniu ruchu komunikacyjnego (samochodowego i tramwajowego) i związanej z nim emisji zanieczyszczeń do powietrza, intensywnej wielofunkcyjnej zabudowie, której użytkowanie skutkuje emisjami do środowiska (ciepła, ścieków, zanieczyszczeń pyłowych, gazowych) oraz poborem jego zasobów (wody, powietrza, energii). Przewiduje się utrzymanie tych presji w przyszłości, natomiast ich natężenie uzależnione jest w dużej mierze od mieszkańców i pozostałych użytkowników omawianej przestrzeni – np. wybór komunikacji miejskiej w miejsce indywidualnego transportu, stosowanie rozwiązań zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii. Większość dostępnych środków chroniących zasoby środowiska (w tym ludzi) uzależniona jest od świadomości ekologicznej społeczeństwa – w planie zawarte są tylko te ustalenia, które zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mogą stanowić jego przedmiot.

5.3 Transgraniczne oddziaływania

Przedsięwzięcia zrealizowane na mocy ustaleń planu „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie będą miały miejscowy zasięg, dlatego wyklucza się możliwość ich transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i sposoby ich uwzględnienia

Cele polityki ekologicznej ustanowione na szczeblu krajowym uwzględniają cele ochrony środowiska rangi europejskiej zawarte w dyrektywach Unii Europejskiej. Na szczeblu krajowym ochrona środowiska prowadzona jest na podstawie przyjętej w 1997 roku Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w oparciu o strategię i programy środowiskowe, przede wszystkim Politykę ekologiczną państwa 2030, Krajową strategię ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Strategię gospodarki wodnej.

Regionalna polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030. Program zawiera takie działania na rzecz ochrony środowiska, takie jak: dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Określa on konkretne działania, które należy podjąć w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, przygotowania do zmian klimatu, a także podnoszenia świadomości ekologicznej czy dążenia do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028 jest dokumentem zawierającym priorytetowe cele oraz zadania na rzecz ochrony środowiska. Program ten stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na poziomie miasta, jednocześnie integruje występujące lokalnie zagadnienia ochrony środowiska z założeniami ochrony środowiska wskazanymi w dokumentach tworzonych na wyższych szczeblach administracji.

Dyspozycje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Podstawowym celem uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego. Ustalenia planu mają na celu osiągnięcie harmonijnego zagospodarowania przestrzennego, pozwalającego na rozwój obszaru, a także społeczności go zamieszkującej, bez negatywnego wpływu na środowisko.

Ustalenia planu kształtują zagospodarowanie obszaru opracowania zgodnie z obowiązującym systemem prawnym oraz uwzględniają cele i problemy związane z ochroną środowiska.

Plan w swych zapisach realizuje następujące wytyczne programów dotyczących ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

Tab. 3. Zapisy planu miejscowego wypełniające określone cele środowiskowe

Zasoby przyrodnicze	
Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych	– wskazanie występowania wartościowego drzewostanu, – obowiązek stosowania programu zieleni uzupełniającej, – obowiązek stosowania błękitno-zielonej infrastruktury, – ochrona kompozycji obustronnego szpaleru na placu Adamowicza, – ustalenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
Zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych	
Zwiększenie roli zielonej infrastruktury łagodzeniu skutków zmian klimatu	
Wzmocnienie funkcji społecznej i ekologicznej terenów zieleni	
Wody i gospodarowanie wodami	
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych	– obowiązek stosowania rozwiązań zmniejszających zużycie wody, – obowiązek stosowania błękitno-zielonej infrastruktury, – określenie możliwie najwyższego wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej,
Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi ze zmianami klimatycznymi	– obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, – dopuszczenie lokalnych systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
Jakość powietrza atmosferycznego	
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego	– zaopatrzenie w ciepło z istniejących lub nowych sieci ciepłych lub ze źródeł niskoemisyjnych, – dopuszczenie budowy indywidualnych i lokalnych niskoemisyjnych źródeł wytwarzających niezależnie lub w skojarzeniu energię elektryczną, ciepło i chłód,
Przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatu	– obowiązek stosowania rozwiązań energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii,
Hałas	
Poprawa klimatu akustycznego poprzez dążenie do obniżenia hałasu co najmniej do poziomu obowiązujących standardów	– kwalifikacja akustyczna obszaru objętego planem zgodnie z obowiązującymi normami, – obowiązek realizacji zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego, – zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska,
Gospodarka wodno-ściekowa	
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	– określenie warunków realizacji systemu wodociągowego, – ustalenie zasad odprowadzania ścieków sanitarnych, – określenie zasad zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w tym dopuszczenie wykorzystania błękitno-zielonej infrastruktury, – wprowadzenie obowiązku stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania.

Źródło: Opracowanie na podstawie Programu ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028.

Osiągnięcie tych celów wpływa na zasobooszczędność, wsparcie dla zielonej gospodarki i konkurencyjność gospodarki niskoemisyjnej oraz budowanie odporności miasta na zmiany klimatyczne.

7 Metody analizy skutków realizacji planu

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta w celu oceny aktualności planów miejscowych dokonuje co najmniej raz w czasie kadencji rady miasta, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W tym okresie dokonuje się oceny skutków realizacji ustaleń m.in. analizowanego projektu planu w kontekście złożonych wniosków. Możliwość realizacji tych wniosków będzie również uzależniona od skutków realizacji obowiązującego planu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska wykonuje się w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

8 Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska i w ich wzajemnym powiązaniu.

Charakterystyczny dla obszaru opracowania jest niski udział powierzchni biologicznie czynnej, w tym niski zasób zieleni. Plan w swych zapisach zmierza do podniesienia zdolności retencyjnych obszaru, zwiększenia ilości zieleni poprzez wprowadzenie obowiązku programu zieleni uzupełniającej oraz błękitno-zielonej infrastruktury, a także do zwiększenia stosowania rozwiązań przyjaznych środowisku poprzez określenie zasad wykorzystania OZE.

Obszar opracowania znajduje się w granicach układu przestrzennego, który w planie objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej.

Przyjęte w planie rozwiązania w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym są zgodne z kierunkami i polityką przestrzenną zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, wynikami Waloryzacji przyrodniczej Szczecina oraz z opracowaniami ekofizjograficznymi dla obszaru objętego planem „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie; realizują wytyczne wspólnotowe dotyczące niskoemisyjności, budowania dobrostanu, odporności na zmiany klimatyczne.

Wnioski

- Środowisko przyrodnicze obszaru opracowania jest przekształcone, a występujące tu gatunki roślin są następstwem mniej lub bardziej świadomej działalności człowieka.
- W granicach obszaru planu nie występują stanowiska chronionych gatunków roślin i grzybów oraz ich siedliska przyrodnicze, a zwierzęta podlegające ochronie są z gatunków pospolitych i ściśle związanych ze środowiskiem miejskim.
- Prognozuje się utrzymanie istniejących, stałych, nieodwracalnych i długoterminowych obciążeń dla środowiska.
- Realizacja nowej zabudowy jako obudowy placu Lotników i Adamowicza w dostosowaniu do kompozycji obiektów o wartościach zabytkowych podniesie jakość przestrzeni, walory krajobrazowe.
- Plan zawiera zapisy, których realizacja powinna przyczynić się do budowania odporności miasta na zmiany klimatyczne: obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii, obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, obowiązek realizacji programu zieleni uzupełniającej, obowiązek realizacji błękitno-zielonej infrastruktury.

9 Literatura i materiały źródłowe

- Białecki T., Turek-Kwiatkowska L., Szczecin Stary i Nowy, Szczecin, 1991.
- Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Szczecin, 1999.
- Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Szczecin, 2018.
- Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin, 2010.
- Czekiel-Świtalska E., Rola zieleni w mieście na przykładzie centrum Szczecina, Szczecin, 2010.
- Kubus M., Nowak G., Piotrowska D., Solecki G., Zieleń Szczecina ilustrowany przewodnik dendrologiczny, Szczecin, 2000.
- Mapa akustyczna miasta Szczecin, 2022 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Szczecinie „Centrum A” (Uchwała Nr LVI/1256/02 Rady Miasta Szczecina z dnia 30 września 2002 r.).
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Szczecinie „Centrum – Złoty Szlak” (Uchwała Nr XI/233/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 września 2002 r.).
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Szczecinie zmiana „S.28” miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin na obszarze dzielnicy Śródmieście (Uchwała Nr XV/486/99 Rady Miasta Szczecina z dnia 25 października 1999 r.).
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Centrum – plac Adamowicza” w Szczecinie.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin (Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r.).
- Usługi projektowe mgr. inż. Jerzy Urban, Opracowanie ekofizjograficzne „Centrum A”, Szczecin, 2002.
- Usługi projektowe mgr. inż. Jerzy Urban, Opracowanie ekofizjograficzne „Centrum”, Szczecin, 2003.